

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืนคืออะไร

การพัฒนาที่ยั่งยืน คือการพัฒนาที่เน้นให้มนุษย์ คำนึงถึงศักดิ์ของทรัพยากรธรรมชาติบนโลก และ ให้มีการดำเนินการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยให้เป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนทั้งในยุคปัจจุบัน และยุคต่อๆ ไปอย่างเท่าเทียมกัน

หลักการสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การสร้างสมดุลระหว่าง ๓ มิติของการพัฒนา ได้แก่

๑. มิติการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่าง มีคุณภาพ กระจายรายได้ให้เอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยเฉพาะคนที่มีรายได้น้อย

๒. มิติการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นการพัฒนาคนให้มีความรู้ มีสมรรถนะและมีคุณภาพสูงซึ่งส่งเสริมให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

๓. มิติการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ซึ่งเป็น การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในปริมาณที่ระบบนิเวศสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมได้ การปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมในระดับที่ระบบนิเวศสามารถดูดซับและทำลายมลพิษนั้นได้ โดยไม่สามารถผลิตมาทดแทนทรัพยากรประเภทที่ใช้แล้วหมดไป

ทั้งนี้ การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องทำให้ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีระบบสังคมที่เป็นสังคมธรรมะภูมิระบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มั่นคงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอกมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ประชาชนรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า โดยเฉพาะการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นฐานในการผลิตเพื่อนำไปสู่ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Brundtland Commission, 1987)

SDGs 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ UN กำหนดไว้มีอะไรบ้าง

1. No Poverty : การจัดการความยากจนทุกรูปแบบทุกสถานที่
2. Zero Hunger : การขจัดความหิวโหย การบรรลุความมั่นคงทางอาหาร ส่งเสริมเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน
3. Good Health and well-being : การรับรองการมีสุขภาพและความปลอดภัยของทุกคนทุกช่วงอายุ
4. Quality Education : การรับรองการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน
5. Gender Equality : การบรรลุความเท่าเทียมทางเพศ พัฒนาบทบาทสตรีและเด็กผู้หญิง
6. Clean Water and Sanitation : การรับรองการมีน้ำใช้ การจัดการน้ำและสุขาภิบาลที่ยั่งยืน
7. Affordable and Clean Energy : การรับรองการมีพลังงานที่ทุกคนเข้าถึงได้ เชื้อถ่านฟอสซิล พลังงานทดแทน
8. Decent Work and Economic Growth : การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องครอบคลุมและยั่งยืนการจ้างงานที่มีคุณค่า
9. Industry Innovation and Infrastructure : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนทั้งเชิง และสนับสนุนนวัตกรรม
10. Reduced Inequalities : การลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ

11. Sustainable Cities and Communities : การทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน
12. Responsible Consumption and Production : การรับรองแผนการบริโภค และการผลิตที่ยั่งยืน
13. Climate Action : การดำเนินการเร่งด่วนเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบ
14. Life Below Water : การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
15. Life on Land : การปกป้อง ฟื้นฟู และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบกอย่างยั่งยืน
16. Peace and Justice Strong Institutions : การส่งเสริมสังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
17. Partnerships for the Goals : การสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วน ความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืน

Sustainable Development

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามยุทธศาสตร์การเติบโตอย่างยั่งยืนของประเทศไทย
(Sustainable Development Goals: SDGs)

17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามกรอบของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

17 SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

กระทรวงพาณิชย์ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap)

คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562 ได้มีมติเห็นชอบ หลักการร่างแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับ ประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) ซึ่ง 6 ด้าน ดังนี้

1. การสร้างการตระหนักรู้ : การดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการดำเนินการทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความยั่งยืน
2. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน 3 ระดับของประเทศ : การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยระดับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างประเทศให้มั่นคง โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง
3. กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน : มีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และหน่วยงานภาครัฐบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนอย่างใกล้ชิด เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

4. การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน : การดำเนินงานโดยยึดหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เพื่อลดต้นทุน/โครงการ/โครงการที่ก่อผลกระทบต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งขยายผลสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ (SDG Localization)

5. ภาคีการพัฒนา : การสนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและภาคีการพัฒนาต่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

6. การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน : การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

เป้าหมายที่ 4 : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all) ครอบคลุมการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กชายและเด็กหญิงในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การเข้าถึงการศึกษาระดับเทคนิค อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่จ่ายได้และมีความสามารถสำหรับชายและหญิงทุกคน และในภาพรวมเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ทุกคนให้อยู่รอดและมีความก้าวหน้าได้ การเน้นให้จัดตั้งทีมหรือกลุ่มทำงานในการศึกษา และการเข้าถึงการศึกษาของผู้พิการ กลุ่มชนคนพื้นเมือง และกลุ่มเปราะบาง นอกจากนี้เป้าหมายยังส่งเสริมให้เพิ่มจำนวนผู้ที่มีทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน และการเป็นผู้ประกอบการ และเน้นให้ทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยในเชิงนโยบาย เป้าหมายนี้จะเน้นให้มีการยกระดับอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาให้ออนไลน์สำหรับเด็ก ผู้พิการ และผู้มีเพศภาวะหลากหลาย และเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพผ่าน 4 มิติ ดังนี้

1. การสร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมและไม่มีค่าใช้จ่ายนำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี 2573
2. การสร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้ได้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี 2573
3. การให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาระดับเทคนิค อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพ ภายในปี 2573
4. การเพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็นรวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี 2573
5. การจัดการความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษาและสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็กเข้าถึงการศึกษาและการศึกษาขั้นสูงที่ทรงตัวอย่างเท่าเทียม ภายในปี 2573
6. การสร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูงทั้งชายและหญิง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี 2573
7. การสร้างหลักประกันว่าครูได้รับการพัฒนาและทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน รวมถึงมีขวัญกำลังใจที่ดี การส่งเสริม การส่งเสริม ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริม ความเสมอภาค ความเสมอภาค ความเสมอภาคที่ไม่ใช่ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลกและความยั่งยืนในความปลอดภัยทางวัฒนธรรมและมีส่วนร่วมของวัฒนธรรมท้องถิ่น พัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี 2573
8. การสร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการและเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจากความรุนแรงครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน
9. การขยายจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกให้ สำหรับประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาที่น้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นภาคชนบทและประเทศในแอฟริกาในภาคส่วนที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการศึกษาและโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านเทคนิค วิชาอาชีวศึกษาและวิทยาศาสตร์ ในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนาอื่นภายในปี 2563
10. การเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพพร้อมกับการดำเนินการผ่านทางการความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนาอย่างยั่งยืนในประเทศพัฒนาที่น้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นภาคชนบท ภายในปี 2573

ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ศาสตร์พระราชา คือ องค์ความรู้ และนวัตกรรมของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อพัฒนาช่วยเหลือประชาชนไทยผู้ทุกข์ยากก่อน พ.ศ. 2559 ได้แยกออกมาองค์ความรู้ ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี และนวัตกรรมเด่นๆ อย่างเช่น ทฤษฎีใหม่ (The New Theory) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) ศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการน้ำ ศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการสหกรณ์ ศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการดิน ศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการป่าและสิ่งแวดล้อม ศาสตร์เกี่ยวกับศิลปะ และการดนตรี ศาสตร์ด้านการศึกษา ศาสตร์เกี่ยวกับนวัตกรรม เช่น ฝนหลวง พืชป่าเผ่า โครงการแก้มลิง การพัฒนาไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์ม กังหันน้ำชัยพัฒนา อุทกพลวัต หรือกังหันผลิตไฟฟ้าด้วยพลังน้ำไหล เป็นต้น ในปัจจุบันนับตั้งแต่ พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา องค์ความรู้ปรัชญาแนวคิด ทฤษฎีและนวัตกรรมดังกล่าวแล้ว เรียกว่า "ศาสตร์พระราชา"

ทั้งนี้ ศาสตร์พระราชายังได้รับการยกย่องในระดับโลกและสอดคล้องกับวาระของโลก คือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ SDGs 2030 คือ อีก 15 ปีข้างหน้า ได้แก่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย มากกว่า 40 ปี และได้รับการเชิดชูสูงสุดจากองค์การสหประชาชาติ โดย นายโคฟี อันนัน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าถวายรางวัลความกล้าหาญที่สุดด้านการพัฒนามนุษย์ เนื่องจากเห็นว่าปรัชญาที่ศาสตราจารย์ภูมิคุ้มกันเป็นคนเอง สู่ชุมชน สู่สังคม

ประเภทของศาสตร์พระราชาได้ 3 ประเภท

1. แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา ประกอบด้วย
 - 1.1 แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา"
 - 1.2 แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ "ภูมิสังคม"
 - 1.3 แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ "หลักการทรงงาน 23 ข้อ"
 - 1.4 แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ "การสร้างคนด้วยการศึกษาและการเรียนรู้"
- 1.5 แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาโดยมิติ หลัก 3 ป.

หัวใจของศาสตร์พระราชา

- 2.1 ศาสตร์แห่งการพัฒนา 2.2 ศาสตร์แห่งความประพฤติ 2.3 ศาสตร์แห่งการอยู่ร่วมกัน

หัวใจของศาสตร์พระราชา เป็นศาสตร์หรือแนวคิดในการสอนคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความพอเพียง ความเพียร สติ ปัญญา วินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ฯลฯ แนวคิดก่อนดังกล่าวแล้ว วิเคราะห์ สังเคราะห์จากพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท ณ วิโรจนาสถาน ฯ (สุโขทัย) ชาติ, 2559, น.27-61)

ศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

- 3.1 ศาสตร์พระราชาด้วยการจัดการน้ำ
- 3.2 ศาสตร์พระราชาด้วยการจัดการดิน
- 3.3 ศาสตร์พระราชาด้วยการจัดการป่าและสิ่งแวดล้อม
- 3.4 ศาสตร์พระราชาด้วยการจัดการน้ำและสิ่งแวดล้อม
- 3.5 ศาสตร์พระราชาด้วยนวัตกรรม
- 3.6 ศาสตร์พระราชาด้วยเกษตรทฤษฎีใหม่
- 3.7 ศาสตร์พระราชาด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จัดทำโดย หน่วยศึกษานิเทศก์ กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี